

האיש מקדש פרק שני קידושין

קמנה שנתקדשה שלא לדעת אביה. ונראה דה"ה צנערה איכא חידוש לר"ל אליבא דר' יהודה ולר' יוחנן אליבא דכ"ע והא דנקיט קטנה משום דצנערה לא שייך למימר זריכה מילין דלין מילין צנערה כדאמר (דף נ"ד ע"ב) עד מתי הבת מומלנת עד שתביא צ' שערות:

מאן דמתני הא. פי' בקונטרס מאן דמתני פלוגתא דעולא אדשמואל לא מתני אדשמואל הא פי' דפריש בה ר"נ והוא ששידכו אלף סבר דאמר שמואל צלל שידכו ומש"ה פליג עליהו: (ט) איכא דלמרי אמר עולא אפי' מילין אינה זריכה פירש בקונטרס ואפי' שידכו זה דחוקו לפרש כן דלי צלל שידכו דוקא מלי איכא צין איכא דלמרי ללישנא קמא וקשה דלין זו סברה לומר שתהא חלוקה כל כך דהא לעיל פריך גמרא אע"ג ששידכו אלמא סבירא לגמרא שהדבר פשוט הוא דבשידכו כריך מילין והכא ללישנא דאיכא דלמרי אמרי' דלא כריך לך נראה (ו) לפרש דלעולא לא מיירי אלף דוקא צלל שידכו וש חילוק צין איכא דלמרי ללישנא קמא דלישנא קמא פליג ארצו ושמואל כדפירש בקונטרס דמאן דמתני פלוגתא דעולא דריב' ושמואל כו' (י) ולכך איכא דלמרי דכ"ע סבירא דלא פליג אדשמואל ומילתא צפאי נפשיה איתמר צלל שידכו ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: **א"ר** דקדישה נפשה וקתני **דבעיא מיאון.** ומיבנתא דעולא דלמרי אפילו מיאון אינה זריכה ואי' לשמואל מי ינחא ולא אינה דלמרי דבעיא גט צדדי מיאון והכא קאמר או מיאון דמשמע דלא בעיא גט וי"ל צללמא לשמואל לא ק"ל מדי דאיכא למימר דלעיל מיירי צדיק והכא מיירי צלל שידך ולהכי לא מנריך אלף מיאון אלף לעולא קשה דלי מיירי צדיק גט ומילין צעי לפי ר"י ללישנא דאיכא דלמרי ולפי' הקונטרס אפי' מיאון לא כריך ולי מיירי צלל שידך אפי' מיאון לא כריך צין לפירוש הקונטרס צין לפי ר"י: **אלף**

מוסף רש"י

ישן ומשמרתו הרי זה גט. דהוי חזרה המשמרת לדעתה הואיל והוא ישן אינו משמרת אלף על ידה, טעור אינו גט, והעבר משמרת את עצמו ולא מה שצדו והוא זה תורה המשמרת שלל לדעתה (גיטין נח). דברים בני. וט כול דברים משמרת דבר זה ודין לתת לג (כתובות ק"א). האלהים. בשבעה (ב"מ טו). אבא רב אבהו. אבהו שמעול הוי ומסיר גדול היה (חולין ק"א). או שנוצצא אילונית. משמרת מתעט ולא היה אשת אהו ושמתו אחיו הגט היה כמו שכתב אשמו ומתיבתא לרתי (בבבא בתרא). אין מוכרה. למנו, לקרובים. שהיא אסורה עליה ליעד דבעיא אש לו יעדה (עירובין). מוכרה לקרובים. חף על גז שאין כלן עידי שאין קדושין מופסין בה (עירובין). ולא עיני עידי והיא לא תיהא אמר קהל תפיס (עירובין).

מוסף תוספות

א. דבנערה נמי איכא לספוקי שמה נתרצה או שמה לא נתרצה ולמדי לקמן אפי' מיאון אינה זריכה הוא הדין בנערה. מוס' הל"ט. ב. ואם היה נערה יוצאה בגט לחוד ולא שייך לתקן בה מיאון וכן מציינו בכ"מ גט בגדולה מדרבנן ולא חששו שמה יאמרו אין קדושין תופסים באחותה, ובקטנה דשיך בה מיאון תקנו שתמאן, ושמה בנערה זריכה הכרזה שלא היו קדושין דאורייתא. מוס' הל"ט. ועי' מנכ"ן מוס' יריד ומש"ס. ג. נראה לי דבהא פליגי דרב בשמואל סביר כיון דשידכו לא לחדש שמה נתרצה האב כששמע אמרין הוברר הדבר דבשעת הקדושין נמי כאילו נתרצה האב כשפירש דמי והווי קידושין למפרע וכן פי' הגמרה והווי להו קדושין למפרע ועולא סבר אפי' שנתרצה אביה עכ"פ כששמע מה מועיל זה הרצון כיון שבשעת קבלת הקדושין לא ידע ולא היה רצונו שוכר אפי' מיאון אינה צריכה. מוס' יריד.

נערה. לרצון דלמרי מקבלת את גיטה מהו שתעשה אחר שליח לקבל את גיטה צחי אציה: **כיד אציה כו'.** הא דלמרי רצון דהיא עלמה מקבלת^ו מאי סבירא להו ליד אציה מדמו לה או לחצר אציה מדמו לה: **ומי מספקא ליה לרצא.** שהיא על אדם צן דעת תורת חצר כשהוא ניעור: **ישן והיא משמרתו הרי זה גט.** דהויא לה חצר המשמרת לדעתה על ידה: **ניעור אינו גט.** דהויא חצר המשמרת לדעת העבד עצמו ואינו דומה לחצר גמורה דכי אתרצאי חזירה משום דסתם חצר משמרת על פי הצעלים שגדרה סביב ופוחח ומועל: **אינו גט עד שיגיע גט לידה.** דאין שליחות לקטור^ו הילכך המציאו לה יהא שלוחו של צעל להולכה ויתנו לה: **אם אמר לו אציה. של קטנה: אם רצה הצעל לחזור צו.** משמרתו לו: **לא יחזור.** דשליח לקבל הויא הוא ומשצד גט לידו נגמרשה ואפילו נשרף הגט מיד: **צמה דברים אמורים.** דקטנה לא שייך בה שליחות כשאין לה אב אצל יש לה אב ואמר ליה אציה כו' כלומר אצל יש לה אב שייך בה שליחות ע"פ אציה אפי' נערה שאם אמר לו אציה צין של קטנה צין של נערה התקבל לצמי כו'. ומהשתא לא תקשי דיוקא דרישא דהא צשאין לה אב קאי: **קטנה שנתקדשה שלא לדעם אציה.** לא אמר לה אציה לקבלם ולא ידע ובקטנה הכל מודים שאין קידושה קידושין שלא לדעתו: **זריכה גט וזריכה מיאון.** כדלמרי טעמא לקמיה: **אמר קרנא דברים בגו.** כך אמר קרנא יש דברים צדדין דבר זה כלומר יש תשובה ומימה צדדי שמואל: **אמר ליה. בני בית המדרש לקרנא: הא מר עוקבא וניס דינו בצפרי.** שם מקום סמוך לנו אס נהרדעא שמואל שם רחוק ממנו צא ונשאל למר עוקבא והוא היה אב צ"ד ציני שמואל כדלמרי צמו"ק (דף ע"ג ע"ב): **אפכוה ושרדו לקמיה דרב.** צסס קרנא זריכה גט ומילין וצסס שמואל דברים בגו ושרדו לקמיה דרב לדעם אס יודה לדברי שמואל שהיה חלוק על הדבר ומשום דרב אוהבו של שמואל היה אפכוה אולי יודה לדברי קרנא שאמר צסס שמואל: **אצא צר אצא.** אצוה דשמואל הוה: **וזריכה מיאון שמה לא נתרצה האצ בקידושה ויאמרו כו'.** הרואה שהצרכנוה גט סבור שנתרצה האצ בקידושה והוה ליה גרושמו מעליה וצו צין קידושין תופסין לו בצחותה שחמות גרושמו

צכרת דכתבי (ויקרא יח) צחיהי כל צחיהי^ו ואי קדיש אחותה אחי לצדדיה קודם קידושין דאיכא לספוקי שמה נתרצה או כלום צחיי אציה: ומתמה גמרא אפילו שידכו. דעולא אדשמואל לא מתני אדשמואל הא פי' דפריש בה ר"נ והוא ששידכו אלף סבר דאמר שמואל צלל שידכו ומש"ה פליג עליהו: (ט) איכא דלמרי אמר עולא אפי' מילין אינה זריכה פירש בקונטרס ואפי' שידכו זה דחוקו לפרש כן דלי צלל שידכו דוקא מלי איכא צין איכא דלמרי ללישנא קמא וקשה דלין זו סברה לומר שתהא חלוקה כל כך דהא לעיל פריך גמרא אע"ג ששידכו אלמא סבירא לגמרא שהדבר פשוט הוא דבשידכו כריך מילין והכא ללישנא דאיכא דלמרי אמרי' דלא כריך לך נראה (ו) לפרש דלעולא לא מיירי אלף דוקא צלל שידכו וש חילוק צין איכא דלמרי ללישנא קמא דלישנא קמא פליג ארצו ושמואל כדפירש בקונטרס דמאן דמתני פלוגתא דעולא דריב' ושמואל כו' (י) ולכך איכא דלמרי דכ"ע סבירא דלא פליג אדשמואל ומילתא צפאי נפשיה איתמר צלל שידכו ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: **א"ר** דקדישה נפשה וקתני **דבעיא מיאון.** ומיבנתא דעולא דלמרי אפילו מיאון אינה זריכה ואי' לשמואל מי ינחא ולא אינה דלמרי דבעיא גט צדדי מיאון והכא קאמר או מיאון דמשמע דלא בעיא גט וי"ל צללמא לשמואל לא ק"ל מדי דאיכא למימר דלעיל מיירי צדיק והכא מיירי צלל שידך ולהכי לא מנריך אלף מיאון אלף לעולא קשה דלי מיירי צדיק גט ומילין צעי לפי ר"י ללישנא דאיכא דלמרי ולפי' הקונטרס אפי' מיאון לא כריך ולי מיירי צלל שידך אפי' מיאון לא כריך צין לפירוש הקונטרס צין לפי ר"י: **אלף**

נערה. שיש לה אב. רלבנן קא בעי דאמרו בין היא בין אביה מקבלין גיטה. איתביה קטנה ובי עד שיגיע גט לידה. בתורת שליחות הבעל, וקסבר האי מקשה דמיירי בשיש לה אב ואפילו בקטנה סביר רבנן דבין היא בין אביה מקבלין גיטה, והאי דקא מפליגי בנערה להודיע כחו דר' יהודה דאפילו בנערה אביה ולא היה. בשאין לה אב. ציקנה שיש לה אב דברי הכל אביה ולא היה, והיינו דקא מפליגי בנערה ולא קטנה, ומשום הכי (ט) הכא טעמא דקטנה שאינה ראיה לעשות שליח הא נערה ה"ו גט דבת שליחות היא נערה היא ואין לה אב. לא יחזור. דמגורשת היא תכף שהגיע הגט ביד השליח. כפי. שם מקום והיה קרוב להם ונהרדעא שהוא מקום שמואל היה רחוק מהם. אפכוה. ששמואל אמר דברים בגו וקרנא אמר צריכה גט ומילין, מפני שרב אוהב שמואל אולי יודה לדברי קרנא שאמר (בשם שמואל. שמא) נתרצה. והווי קדושין. אין קדושין תופסין. אם חזר וקדש זה האיש אחותה יאמרו שאין קדושין כלל שהיו אחותה גירש בגט ונצמא שהיא אחות אשתו, משום הכי צריכה למאן להודיע שהקדושין אינן קדושין בודאי ואם יקדש אחותה אינו רשאי לקיימה אלא מציאה בגט דספק הוא אם אחותה היתה אשתו או לא. דשידך. דבר עובד אב כבד מענין היווצר ותרצה, משום הכי חיישין כשקדש אחר זמן מרובה שמה נתרצה עתה ופאילו נתרצה. ואפילו קדשה

הגהות הב"ח

(א) נמי סופא אס אמר לו אציה: (ב) חוב' ד"ה מאן דריש' עס ד"ה איכא וכו': (ג) בא"ד לך נראה לר"י לפי:

תוס' ר"י הוקנ

נערה. שיש לה אב. רלבנן קא בעי דאמרו בין היא בין אביה מקבלין גיטה. איתביה קטנה ובי עד שיגיע גט לידה. בתורת שליחות הבעל, וקסבר האי מקשה דמיירי בשיש לה אב ואפילו בקטנה סביר רבנן דבין היא בין אביה מקבלין גיטה, והאי דקא מפליגי בנערה להודיע כחו דר' יהודה דאפילו בנערה אביה ולא היה. בשאין לה אב. ציקנה שיש לה אב דברי הכל אביה ולא היה, והיינו דקא מפליגי בנערה ולא קטנה, ומשום הכי (ט) הכא טעמא דקטנה שאינה ראיה לעשות שליח הא נערה ה"ו גט דבת שליחות היא נערה היא ואין לה אב. לא יחזור. דמגורשת היא תכף שהגיע הגט ביד השליח. כפי. שם מקום והיה קרוב להם ונהרדעא שהוא מקום שמואל היה רחוק מהם. אפכוה. ששמואל אמר דברים בגו וקרנא אמר צריכה גט ומילין, מפני שרב אוהב שמואל אולי יודה לדברי קרנא שאמר (בשם שמואל. שמא) נתרצה. והווי קדושין. אין קדושין תופסין. אם חזר וקדש זה האיש אחותה יאמרו שאין קדושין כלל שהיו אחותה גירש בגט ונצמא שהיא אחות אשתו, משום הכי צריכה למאן להודיע שהקדושין אינן קדושין בודאי ואם יקדש אחותה אינו רשאי לקיימה אלא מציאה בגט דספק הוא אם אחותה היתה אשתו או לא. דשידך. דבר עובד אב כבד מענין היווצר ותרצה, משום הכי חיישין כשקדש אחר זמן מרובה שמה נתרצה עתה ופאילו נתרצה. ואפילו קדשה

בפני האב. והואיל ולא אמר לה קבלי קדושין כדלקמן.